

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Тодор Александров Киров,
Декан на Факултет “Музикален фолклор и хореография”
при АМТИИ – гр.Пловдив,
относно Дисертационен труд на тема
„МЕДИЙНА МУЗИКА
Звукозаписана и медийно (ре)продуцирана музика от България ”
с автор доц. д-р Венцислав Димов Димов
за придобиване на
научна степен „ДОКТОР НА НАУКИТЕ” по професионално направление
“3.5. Обществени комуникации и информационни науки
(Журналистика – Медийна музика)”

=====

Обществено-политическите процеси, промените в социално-битовата сфера и навлизането на съвременните аудио-визуални информационни и комуникационни технически средства със сигурност дават своето отражение върху изкуството и неговата реализация. С промените в политическата конфигурация и икономическите обстоятелства, българското общество понася значителни сътресения по отношение на ценностната система – пренареждат се приоритетите по отношение на духовните и материални потребности на хората. Днес не е лесно да се занимаваш с изкуство. Всъщност ти може да произвеждаш такова, но за да го популяризираш и получиш неговата финансова равностойност се изисква то (изкуството) да премине през медиите. „Медийните пространства, казва Арджун Ападурай, се пресичат с икономически, технологически, финансови, идеологически и т.н.; виртуалното, настоява Юрген Хабермас, е новият идеал на публичното; медийната реалност става все по-мозаична и хибридна; софтуерът – твърди Лев Манович – е поел командата. Ние сме и медията, и съобщението; ние сме включени в медийната музика и тя е включена в нас.” (В. Димов, с.7).

Потопени в тази виртуална реалност си задаваме въпросите „Каква е взаимовръзката медии - музика, как и кога е започнала тя, в каква посока се развива еволюцията?”

По тези въпроси явно се води разговор отдавна и се правят съответните заключения. Така например през 1980 г. Розмари Стателова вижда растящото значение на звукозаписа и прогнозира превръщането на музиката в студийна: „Записът става оригинал, а изпълнението на песента на живия подиум – негово копие. Т.е. променя се основното, класическо взаимоотношение между оригинала и тиражиращото го копие (Стателова, 1980)” (В. Димов, с.7).

В унисон със своето амплоа, в този разговор се включва и доц. д-р Венцислав Димов. Натрупал богат опит в досегашния си творчески път като учен етномузиколог, антрополог, фолклорист и медиавед той е автор на три монографии и около 200 научни студии и статии, публикувани в български и чуждестранни академични издания. Като журналист и публицист е автор на стотици публикации в периодичния печат и сценарии за радиопредавания и телевизионни филми. Автор и водещ (от 1993 г. до сега) е на радиопредаване по националното Дарик радио, член на Съюза на българските композитори, на Съюза на българските журналисти и на ICTM (Международен съвет за традиционна музика при ЮНЕСКО). По тези и други въпроси (като например „Дали ние не сме станали протези на медиите, след като сме вече част от музиката, която ни облъчва? Дали не резонираме с все по-чужда и отчуждена музика? Или ако е ние-музика, ако ние я излъчваме, дали я разбираме, дали се разбираме чрез нея?“), Димов пише в увода на труда си: „Посочените предизвикателства и въпроси сочат обективните мотиви за избора на изследователски обект. Другите са интелектуални подтици да се включиш в един разговор, който има и своите български опорни точки. Разговор, който са започнали други преди тебе, в който въпросите са повече от отговорите и това ти дава куража да се включиш ...” (В. Димов, с.7)

През последните години въпросът с производството на музика и авторските права вълнува не само професионалните артсреди, но и неспециализираната публика. В съвременния свят музиката е поставена едновременно в два различни свята – този на изкуството и този на бизнеса. Взаимоотношенията музика – музикална индустрия – електронни медии (радио, телевизия) – дигитални медии са на преден план и с тях трябва да се съобразяват всички – композитори, изпълнители, продуценти...

Не ми е известно да е правено досега специално изследване, фокусирано върху медийната музика в България, което да включва пълна картина на споменатите взаимоотношения. Натрупаният опит в медиите, хуманитаристиката и академичната теоретическа подготовка и практика обосновават мотивите на Димов да се включи в „разговора” чрез изследване; творческият му път и компетентност са една добра предпоставка за разработване в детайли на тази тема.

Настоящият дисертационен труд е първи опит да се събере в общ изследователски фокус, да се освети, анализира и синтезира медийната музика в България като изследователски обект. Изследването обхваща процеси и явления, случили се през периода от 1904 г. (когато са направени първите записи на грамофонни плочи) до момента. Изследването е направено на емпирична основа, базирайки се на точни факти и личен опит, анализите са прецизни и теоретично задълбочени. Научна новост е изясняването на проблема за влиянието на медиите и технологиите върху музиката, правена и разпространявана в България.

Впечатляват обемът на труда, стотиците изложени факти и многобройните (над 880) използвани източници. В процеса на изследването авторът е събрал и публикувал огромен масив от данни. По-голямата част от материалите са уникални – издирени и представени за пръв път. Димов работи повече от 25 години в проучване на различни аспекти от медийната музика, съчетавайки теренна работа, включено наблюдение като участник в медийните процеси, академична практика като преподавател на знания и умения в сферата на медиите и музиката, и теоретична и интерпретаторска работа като учен и изследовател. Голяма част от изследванията са публикувани в авторитетни издания, четени и цитирани от автори от страната и чужбина. Т.е. имат ефект на приложна наука със съответно въздействие върху обществото.

Авторът е проследил хронологически събитията във времето, направил е логическа взаимовръзка между тях, уловил е случващото се в момента, осветлил е неосветеното, неизбистреното, замъгленото. Димов обогатява досегашните знания, изнася нови факти, съждения и заключения относно медийното претворяване на музиката в България. Получените резултати, свързани с тенденциите при политическите, идеологическите и комерсиалните употреби на медиите осветяват по нов начин проблема за „твърдата и меката власт” на медиите и музиката.

Настоящото изследване идва навреме, запълва определена празнина (дава информация и знания), дефинира понятието „медийна музика”, формира умения за специализирана дейност в областта на музикално – медийното пространство. Дисертационният труд на Венцислав Димов е стойностен, със значителен принос към науката и отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ за присъждане на научната степен „Доктор на науките“. Темата „МЕДИЙНА МУЗИКА Звукозаписана и медийно (ре)продуцирана музика от България” е важна, актуална и подходяща за научно изследване.

Оценката ми е положителна и висока. Убеден съм, че доц. д-р Венцислав Димов Димов е достоен за присъждане на научната степен „ДОКТОР НА НАУКИТЕ” в професионално направление “3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Журналистика – Медийна музика)”.

11.06.2018г

Проф. д-р Тодор Киров